

Čitanje sa razumijevanjem

Čitanje sa razumijevanjem učenicima daje mogućnost dublje analize i interpretacije pročitano, a zahtijeva vrijeme, mogućnost vlastitog odabira sadržaja za čitanje, te osiguravanje vremena za razmjenu reakcija i iskustava čitanja sa drugim učenicima.

Učenje je aktivan proces koji se odvija u interakciji sa drugima, te samim tim od učenika zahtijeva aktivan angažman. To je važno jer samo aktivna uloga u procesu učenja učenicima daje mogućnost da potiču i razvijaju kritičko mišljenje, te da stvaraju osnove za cjeloživotno učenje. Da bi učenici bili u stanju kritički promišljati cijeloga života potrebno im je pomoći da nauče kako da uče i da preuzmu odgovornost za svoje učenje.

Izvor iz kojeg učimo i doznajemo informacije cijeli život jeste čitanje različitih materijala (udžbenika, naučnih tekstova, stručnih časopisa, priručnika i različitih drugih vrsta tekstova).

Čitanje sa razumijevanjem se često shvata kao prisjećanje i razumijevanje određenih pojedinosti koje je autor naveo u svom tekstu. Međutim, šire shvatanje čitanja sa razumijevanjem podrazumijeva to da je učenik:

- ugradio ideje iz teksta u vlastiti kontekst i osnovu znanja o nekoj temi,
- da je razriješio moguće protivrječnosti,
- da je u stanju primijeniti u svom životu mišljenja, informacije i ideje.

Navedene stavke bitne su za razlikovanje osnovnog nivoa čitanja i čitanja sa razumijevanjem. U nastavi je bitno poticati učenike da njihovo čitanje ne ide u korist memoriranja onoga što je napisano samo radi ispita i ocjenjivanja, već da promišljaju o onome što čitaju i to upotrijebe na sličan ili potpuno drugačiji način u svom životu. To se postiže time što se učenicima daje prostor i vrijeme da interpretiraju pročitano.

Da bi proces smislenog i čitanja sa razumijevanjem bio smislen i učenicima dao model aktivnog čitanja neohodno je da se pažnja usmjeri na **tri bitna elementa**:

- **Vrijeme** - učenici moraju imati dovoljnu količinu vremena za čitanje, a to vrijeme treba da postoji i u školi. Na taj način učenicima se šalje poruka da se od njih očekuje čitanje, pruža im se mogućnost da sebe dožive kao čitatelja. Ako nam je čitanje usputna aktivnost, odnosno nešto što se dešava van škole i učenja, to smanjuje učenička očekivanja od istog i manje ga koriste.
- **Kompetentnost čitatelja** - učenici trebaju imati mogućnost odabira sadržaja za čitanje, vremena i svrhe čitanja. Kada im se kontinuirano nameće sadržaj čitanja, djeca nemaju

mogućnost da stvore ličnu povezanost sa tekstom, odnosno, ne čitaju za sebe nego za druge. Kada učenici imaju mogućnost vlastitog odabira onoga šta se čita oni postaju kompetentni u odnosu na čitanje, što je bitan dio stvaranja ljubavi i želje za čitanjem.

- **Reakcija** - nakon individualnog čitanja teksta učenicima je neophodno dati priliku za razmjenu iskustava i reakcija na pročitano sa ostalim učenicima. To je potrebno zbog internaliziranja, modificiranja i ocjenjivanja pročitano, te smještanja istog u vlastiti vrijednosni i praktični kontekst. Razgovor o pročitanoj daje im mogućnost da drugima objasne šta su vidjeli i zbog čega im je to važno. To im daje prostor da vježbaju saopštavanje ideja i verbalno izražavanje svojih interpretacija.

Redovne i predvidljive prilike za čitanje u sebi, sadržaja kojeg učenici slobodno biraju i kojim žele da se bave nakon kojih dolazi razmjena reakcija i iskustva čitanja u malim ili velikim grupama, kod učenika pozitivno djeluje na odnos prema čitanju različitih tekstova, čini ga kompetentnijim čitateljem, razvija znatiželju, ali i vještine povezane sa kritičkim mišljenjem, interpretacijom, multiperspektivnim pogledom na okolinu.

Tags

Učenje učenja

Custom fields

Tip strategije: Obrazovne strategije

Collections

Metodika i didaktika